

PRANEŠIMAS SPAUDAI Nr. 155/24

2024 m. spalio 2 d., Liuksemburgas

Bendrojo Teismo sprendimai bylose T-797/22 | *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles* ir kt. / Taryba, T-798/22 | *Ordre des avocats à la cour de Paris* ir *Couturier* / Taryba ir T-828/22 | ACE / Taryba

Ribojamosios priemonės kaip atsakas į karą Ukrainoje: draudimas teikti teisinio konsultavimo paslaugas Rusijos vyriausybei ir Rusijoje įsteigtiems subjektams yra galiojantis

Bendrasis Teismas dar kartą patvirtino kiekvieno asmens pagrindinės teisės gauti advokato konsultacijas svarbą siekiant dalyvauti teismo procese, jo išvengti arba iš anksto jį numatyti ir konstatavo, kad ginčijamu draudimu ši teisė nepaneigiama.

2022 m. reaguodama į Rusijos agresijos prieš Ukrainą eskalavimą Europos Sąjungos Taryba priėmė ribojamąsias priemones, kuriomis siekiama daryti spaudimą Rusijai, kad ji nutrauktų agresijos karą. Tarp priemonių, kurių imtasi, yra draudimas teikti teisinio konsultavimo paslaugas¹.

Išskyrus tam tikras išimtis ir nukrypti leidžiančias nuostatas, šiais aktais bet kuriam asmeniui, galinčiam teikti teisinio konsultavimo paslaugas (veikiančiam, be kita ko, Sąjungos teritorijoje), draudžiama jas teikti Rusijos vyriausybei ir Rusijoje įsteigtiems juridiniams asmenims, subjektams ar organizacijoms. Draudimu siekiama toliau didinti spaudimą Rusijai.

Įvairūs Belgijos advokatų rūmai, įskaitant *Ordre néerlandais des avocats du barreau de Bruxelles* (Briuselio advokatūros Nyderlandų rūmai), Belgijos advokatai, *Ordre des avocats à la cour de Paris* (Advokatų rūmai prie Paryžiaus teismo) ir viena iš jų narių, taip pat asociacija *Avocats Ensemble* (ACE) kreipėsi į Europos Sąjungos Bendrąjį Teismą, reikalaudami panaikinti šį draudimą. Jų teigimu, jis yra nemotyvuotas ir pažeidžia pagrindines teises, užtikrinančias galimybę pasinaudoti advokato teisinėmis konsultacijomis, profesinę advokato paslaptį, advokatų nepriklausomumo pareigą, teisinės valstybės vertybes, taip pat proporcingumo ir teisinio saugumo principus.

Bendrasis Teismas **atmetė visus tris ieškinius.**

Jis priminė, kad **kiekvienas asmuo turi Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijoje pripažįstamą teisę į veiksmingą teisminę gynybą, apimančią teisę gauti advokato konsultacijas ir būti jo atstovaujama, kai ginčas kilo ar tikėtina, kad kils. Jis konstatavo, kad ginčijamu draudimu ši teisė nepaneigiama.**

Šiuo klausimu Bendrasis Teismas pažymėjo, kad bendras draudimas teikti teisinio konsultavimo paslaugas **Rusijos vyriausybei ir Rusijoje įsteigtiems juridiniams asmenims**, subjektams ir organizacijoms neapima teisinio konsultavimo paslaugų, **susijusių su teismo, administraciniu ar arbitražo procesu**. Taigi draudimas taikytinas tik teisinėms konsultacijoms, neturinčioms **ryšio su teismo procesu**. Bendrasis Teismas pridūrė, kad į draudimo taikymo sritį nepatenka, be kita ko, **fiziniais asmenimis teikiamos teisinės konsultacijos**.

Dėl nukrypti nuo draudimo leidžiančių nuostatų² Bendrasis Teismas konstatavo, kad jos savaime **neriboja** advokato

profesinės paslapties apsaugos. Vis dėlto jis pažymėjo, kad nustatydamos nukrypti leidžiančių nuostatų taikymo tvarką valstybės narės turi **užtikrinti, kad būtų laikomasi** Pagrindinių teisių chartijos.

Priminęs advokato nepriklausomumo svarbą siekiant užtikrinti teisės subjektų teisę į veiksmingą teisinę gynybą tais atvejais, kai esama ryšio su teismo procesu, Bendrasis Teismas konstatavo, kad ginčijamas draudimas netaikytinas advokato teikiamoms teisinio konsultavimo paslaugoms, susijusioms su teismo procesu, **todėl šiuo draudimu nesikišama** į advokato nepriklausomumą.

Bendrasis Teismas pridūrė, kad pagrindinei advokato užduočiai, vykdomai užtikrinant ir ginant teisinę valstybę, gali būti **taikomi apribojimai**. Iš tiesų ši užduotis gali būti varžoma taikant **apribojimus, pateisinamus** Sąjungos siekiamais bendrojo intereso tikslais, **su sąlyga**, kad, atsižvelgiant į siekiamą tikslą, tokie apribojimai nėra neproporcingas ir neleistinas kišimasis, pažeidžiantis pačią advokatams teisinėje valstybėje patikėtą užduoties esmę.

Bendrojo Teismo teigimu, ginčijamu draudimu, kurio ribos yra nustatytos išimties ir nukrypti leidžiančiose nuostatose, **iš tiesų siekiama bendrojo intereso tikslų, nepažeidžiant pačios demokratinėje visuomenėje advokatų vykdomos pagrindinės užduoties esmės**.

PRIMINIMAS: Ieškiniu dėl panaikinimo prašoma panaikinti Sąjungos teisei prieštaraujančius Sąjungos institucijų teisės aktus. Tam tikromis sąlygomis valstybės narės, Sąjungos institucijos ir asmenys gali Teisingumo Teisme arba Bendrajame Teisme pareikšti ieškinį dėl panaikinimo. Jeigu ieškinys pagrįstas, teisės aktas panaikinamas. Atitinkama institucija turi užpildyti teisės spragą, kuri gali atsirasti panaikinus teisės aktą.

PRIMINIMAS: Apeliacinis skundas dėl Bendrojo Teismo sprendimo ar nutarties gali būti paduotas Teisingumo Teismui tik teisės klausimais per du mėnesius ir dešimt dienų nuo tokio sprendimo ar nutarties įteikimo dienos.

Žiniasklaidai skirtas neoficialus dokumentas, neįpareigojantis Bendrojo Teismo.

Visas sprendimų ([T-797/22](#), [T-798/22](#) ir [T-828/22](#)) tekstas ir jų santrauka, jeigu rengiama, nuo paskelbimo dienos prieinami CURIA tinklalapyje.

Kontaktinis asmuo: Stefaan van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170.

Sprendimų paskelbimo posėdžio vaizdai prieinami « [Europe by Satellite](#) » ☎ (+32) 2 2964106.

Likite su mumis!

¹ Šis draudimas nustatytas 2022 m. spalio 6 d. Tarybos [reglamentu \(ES\) 2022/1904](#), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje, 2022 m. gruodžio 16 d. Tarybos [reglamentu \(ES\) 2022/2474](#), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 833/2014, ir 2023 m. vasario 25 d. Tarybos [reglamentu \(ES\) 2023/427](#), kuriuo iš dalies keičiamas Reglamentas Nr. 833/2014.

² Tai yra nuostatų, leidžiančių kompetentingoms institucijoms netaikyti draudimo tam tikrais aiškiai nustatytais atvejais. Šios institucijos turi diskreciją nustatyti, kaip turi būti suformuluotas, pateiktas ir išnagrinėtas prašymas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą.